OBEC PORIADIE, Poriadie č. 114

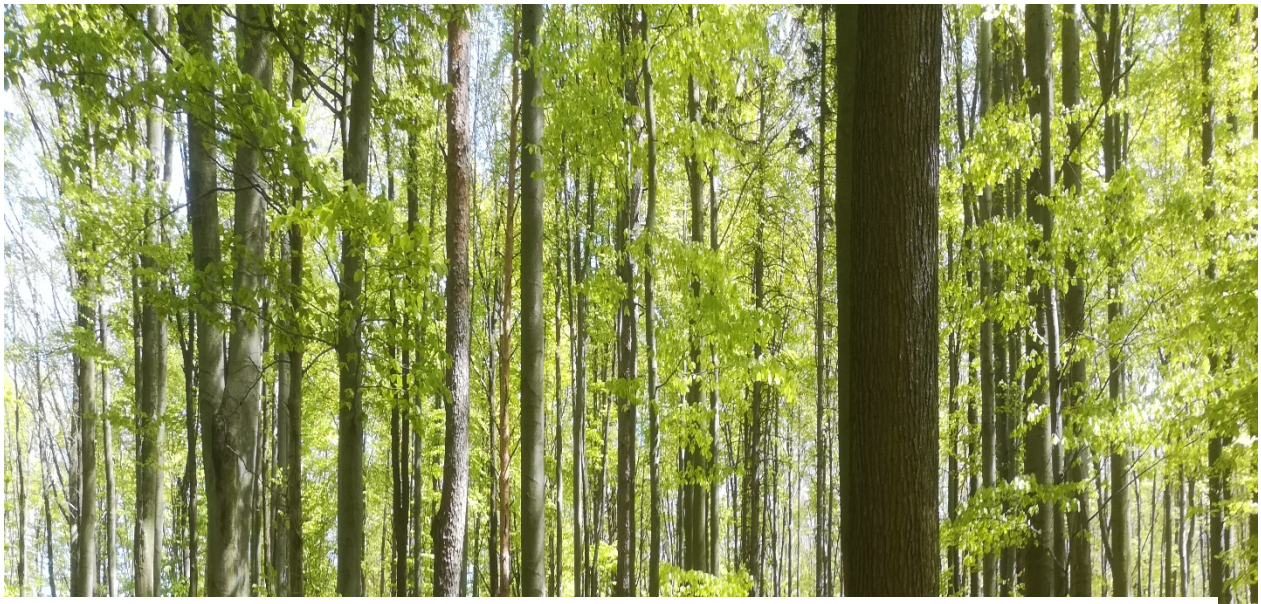

Správa o hospodárení za rok 2020

Vypracoval: Ing. Pavol Konečný – Odborný lesný hospodár

Anna Pražienková – účtovník

ÚVOD:

Rok 2020 bol rok, v ktorom sme realizovali už zabehnutým spôsobom zatiaľ najviac dodávok palivového dreva pre občanov obce. Začína sa prejavovať stav, kedy si občania nahlasujú a následne aj zakúpia drevo v dĺžkach bez samovýroby v lese. Čo je možné sledovať už dlhodobo. Občania stále menej realizujú samovýrobu drevnej hmoty.

Vzhľadom na klimatické podmienky a realizáciu intenzívnej náhodnej ťažby sa nám podarilo čiastočne spomaliť nástup škodlivých činiteľov na smrekových porastoch.

Ak sa udržia bilancované úhrny zrážok na úrovni roku 2020, bude v už prebiehajúcom roku 2021 aj intenzívnejšia samoochrana smrekových porastov. Mohlo by sa nám podariť ešte výraznejšie spomaliť agóniu rozpadu smrečín.

Rok 2020 bol z lesníckeho hľadiska významným vzhľadom na nástup semennej úrody pre nás dôležitých hlavných drevín buka a duba, tzv. **„Semenný rok“**. Semenná úroda pri dnešnej klimatickej zmene nie je vôbec štandardným prejavom dospelých porastov. U dreviny dub sa opakuje raz za 8 – 12 rokov u dreviny buk je to raz za 5 – 7 rokov.

1. VYKONANÉ LESNÍCKE ČINNOSTI V ROKU 2020

a) Ťažbová činnosť

Začiatkom apríla sa začala spracovávať náhodná ťažba dreva – rozptýlená ako následok spracovania podkôrnikovej kalamity. Zistené poškodenie bolo v 8 porastoch a množstvo bolo odhadnuté pre spracovanie na cca 250m^3. Samotná ťažba cca 317m^3. Pričom na jednotlivé porasty bol v zmysle zmluvy vypracovaný dodatok č. 1 zo dňa 7.4.2020. Celkovo bolo spracovaných 317m^3.

V druhej polovici mesiaca september sme vykonali aj mimoriadnu ťažbu ako dôsledok požiadavky občanov obce, ktorí požadovali vykonanie vyťaženia okrajových porastov, ktoré ohrozujú ich majetok a zdravie občanov. Táto činnosť sa vykonala v 1 poraste. Celkovo sa vyťažilo na mimoriadnu ťažbu 62 m^3. Na túto činnosť bol vypracovaný dodatok č. 3 zo dňa 17.4.2020.

Koncom mája sme započali výchovnú úmyselnú ťažbu predpísanú PSL. Hlavným účelom tohto zásahu je pripraviť porasty na budúcu tvorbu štruktúrovaných, etážovaných, priestorovo, výškovo a hrúbkovo diferencovaných porastov v zmysle prístupu Prírode blízkeho hospodárenia (PBH). Drevná hmota, ktorá bola vyrobená výchovnou ťažbou v objeme cca 260 m^3, bola dodávkami dodaná občanom obce ako „Palivo pre občanov“. Výchovná úmyselná ťažba bola realizovaná technológiou – ťažba JMP-hrbkovanie železným koňom. Následne bola realizovaná doprava na sklad odberateľa, t.j. pre jednotlivé domácnosti. Na túto činnosť bol vypracovaný dodatok č. 2 zo dňa 17.4.2020.

b) Pestovná činnosť

Súčasťou tohto výkonu bola vykonaná poťažbová úprava porastov uhadzovaním zbytkov po ťažbe dreva s pálením v lokalite Sekule, Uhliská, Formanec. Očakávame, že plochy, ktoré vznikli po spracovaní kalamitnej ťažby, sa zapoja prirodzeným zmladením v drevine buk. Do budúcna by bolo vhodné doplniť podsadbami a presadbami dreviny, ktoré budú mať možnosť nahradiť odchádzajúci smrek. Jedna z takýchto drevín je jedľa biela

a v rozvoľnenejších častiach smrekovec opadavý. Vzhľadom na stav ekosystémov, budeme musieť akúkoľvek inú drevinu okrem buka ochraňovať voči škodám zverou.

c) Ochrana lesa

Čo sa týka vývoja škodlivých činiteľov sme nezaznamenali v tomto roku mimoriadne udalosti v nadväznosti na klimatické zmeny, až na takmer štandardný vývoj podkôrneho hmyzu. Lykožrút smrekový mal v roku 2020 len 3 rojenia. V predchádzajúcich rokoch boli 4 rojenia zároveň so sesterskými generáciami.

Vzhľadom na to, že sa zásoba dreviny smrek výrazne zredukovala už v predchádzajúcich obdobiach a vo vstávajúcich porastoch je zmiešanie smreka vtrúsené, resp. hlúčikového charakteru, nehrozí situácia celkového rozpadu porastových štruktúr. Vypadávanie smreka je skôr ekonomickým ako ekologickým problémom v majetku obce Poriadie. V tejto časti je potrebné spomenúť, že vývoj klimatických zmien výrazne ovplyvní aj túto časť lesníckych činností. Pričom sa za rok 2020 podarilo spomaliť gradáciu podkôrnych škodcov vzhľadom na celkový úhrn zrážok, ako sme konštatovali už v úvode.

2. PREDAJ DREVA 2020

a) Odberatelia + Občania

OZ na svojom zasadnutí dňa 13. 2. 2020 uznesením č. 8/2020 schválilo Cenník drevnej hmoty pre rok 2020. Na základe tohto cenníka bola realizovaná expedícia a predaj dreva.

Sortiment	***Drevina***	***Množstvo (m^3)***	***Odberateľ***
III. B guľatina	dub zimný	0,58	Ovis
	buk	3,42	Ovis
III. C guľatina	dub zimný	2,11	Ovis
	jaseň	8,66	Ovis
	smrek	43,54	Ovis
III. D guľatina	smrek	143,9	Ovis
	smrek	7,5	Občania
Vláknina (V.)	buk	0,71	Ovis
	buk	16	Malopredaj
	dub zimný	0,45	Malopredaj
	jaseň	1,99	Ovis
	jaseň	1,66	Malopredaj
	smrekovec	0,78	Malopredaj
	smrek	2,95	Malopredaj
Palivo pre občanov	smrekovec	6,82	Občania
	smrek	68,54	Občania
	douglaska	0,12	Občania
	buk	250,73	Občania
	jaseň	9,29	Občania
	dub zimný	12,27	Občania
Biomasa	Ihl/list (ton)	105,32	PILEXIM
SPOLU		**582,02**	**m3**
		105,32	**Ton**

V predaji dreva ihličnatých sortimentov nás výrazne obmedzila kríza na trhu dreva spôsobená prebytkom kalamitného dreva z ČR na európskom trhu. Prebytok spôsobil nezáujem odberateľov o cennejšie sortimenty, čo výraznejšie ovplyvnilo aj ceny za jednotlivé sortimenty.

V tomto roku sa prejavil pokles tržieb z celkového predaja dreva na základe toho, že pre občanov obce bolo realizované výrazne väčšie množstvo dodávok palivového dreva. Počas roka bolo nahlásených 58 občanov na odber palivového dreva.

b) Samovýroba

Samovýroba dreva občanmi bola v tomto období realizovaná so slabším záujmom voči roku 2019 (28 súhlasov). Boli vybraté 2 hlavné lokality a to pre horný koniec v časti „Nad Tunelom“ a pre dolný koniec v lokalite „Pobitá“. Celkovo bolo vydaných 20 súhlasov (nahlásených 31 občanov) na ťažbu dreva v samovýrobe, z toho 1 bol vydaný na spracovanie zbytkov po mimoriadnej ťažbe dreva. Ostatní občania realizovali samovýrobu v ťažbe dreva v mladších porastoch. Spôsob spracovania v samovýrobe v mladších porastoch je nesmiernym prínosom pre stav porastov. Šetrné spracovanie ťažby dreva a jej realizácia týmto prístupom je pozitívnym prvkov práce v lese.

3. CELKOVÉ ZHODNOTENIE HOSPODÁRENIA

Vyúčtovanie rozpočtovej kapitoly lesné hospodárstvo za rok 2020 v obci Poriadie.

kód rozpočtu 04.22 - podnikateľská činnosť

Príjmy rozpočtu:

Tržby zahŕňajúce príjem z predaja dreva:	24 172,70 Eur

Výdavky rozpočtu:

Mzdy:	6 513,87 Eur
Odvody do poisťovní:	2 276,52 Eur
Všeobecný materiál	150,00 Eur
Všeobecné služby (ťažba + uhadzovanie)	12 091,60 Eur
Poplatky banke	125,36 Eur

Príjmy celkom:	**24 172,70 Eur**
Výdavky celkom:	**21 157,35 Eur**

Výsledok hospodárenia:	**3 015,35 Eur**

ZÁVER:

Rok 2020 bol rokom, ktorý bol výrazne ovplyvnený poklesom záujmu o cennejšie sortimenty v drevine smrek spôsobený obrovským pretlakom lacnej (dotovanej) drevnej hmoty v strednej a západnej Európe.

Stále sa prejavuje rozpad smrečín a tým spôsobený nástup náhodných ťažieb dreva, ktoré tvoria takmer polovicu disponibilnej ťažby dreva.

V tomto roku vzhľadom na opatrenia ohľadne COVID-19 neboli poslanci OZ na vonkajšom zasadnutí, t. j. nerealizovali sme vonkajšiu pochôdzku lesným majetkom obce. Starosta obce bol niekoľkokrát v spolupráci s OLH na vonkajších pochôdzkach pri zisťovaní stavu porastov a pri navrhovaní opatrení na pozdĺžne a priečne odvodnenie lesných ciest.

Treba skonštatovať, že rok 2020 bol v celku realisticky zvládnutý, čomu nasvedčuje aj táto správa.

LESU ZDAR.